

Félmillió proletár szavazott hétfőn a budapesti munkás- és katonatanácsra

— Az Est tudósíbjától —

A Tanácsköztársaság tegnap hengerítette a forradalomszaggatta magyar földbe fundamentumának sziklaköveit. A tömeg, a nép, a dolgozó proletariátus urnák elé serglett és szavazatának megbecsülhetetlen erejével intézményessé tette a proletárok uralmát. Száz-meg százezer ember vitte ujjongva a szavazóhelyiségbe helyeslő meggyőződését, melyet évtizedekig nem volt szabad hallatnia. A Tiszák és Wekerlék osztályrendszere szuronnyal és erőszakkal tartotta távol e helyről a népet, korrupcióval és a vesztegetésnek minden fajtájával csodította oda saját híveit. Folyt a bor és viritottak a kortestollak, a bankpénzzel tömött cigánybandák napestig huzták a műujjongás dallamát.

Mindez hiányzott a tegnapi napon. Csak a tavasz jött el és rámosolygott a választó tömegekre, melyek szakadatlan sorban hömpölyögtek a bizottságok felé. Nem láttunk csendőt, elnököt, nem volt izgalom és elkeseredés, a választásba nem tolakodott a bürokrácia kellemetlen kedve. Simán és egyszerűen zajlott le minden, a nép akarata magától értetődő egyöntetűséggel nyilatkozott meg a Tanácsköztársaság egyszerű intézménye mellett. Az új korszakot megerősítő tömegmegnyilatkozásról tudósítónk a következőket jelenti:

Felvonulás az urnákhoz

Budapest munkásságának tegnap nagy napja volt. A proletárok először kerültek a választási urna elé szavazatukkal, először vettek részt az ország politikai irányításában. Gyönyörű tavaszi napsugár ragyogott, mintha a természet is ünnepelőbe öltözött volna. A régi világ teljesen leomlott, a nagyhangú korteskedések, megvesztegetések és itatások ideje elmúlt. A munkások szép rendben, ünnepi komolysággal vonultak az urnák elé. Minden liszt-hivatalnál több szavazatszedő bizottság működött, s gyorsan, késedelem nélkül adhatta be mindenki a szavazatát.

A esendes Budán

alig látszott meg valami változás. Mintha rendes szelid vasárnap lenne, oly nyugodtan indultak a budai proletárok szavazni. Az I. kerületben tizenhat lisztbizottsági helyiségben huszonkilenc szavazatszedő bizottság működött, a II. kerületben hét lisztbizottsági helyiségben tizenhárom bizottság dolgozott, a III. kerületben kilenc lisztbizottsági helyiségben husz bizottságnak akadt dolga. A szavazók közül először a gyárak és a nagy üzemek szervezett munkásai vonultak fel példás rendben, majd jöttek a házak összebeszélte lakói, végül pedig egyesek jelentek meg. A budai proletárok nagyon komolyan mérlegelték az egyes jelölteket. Az egyik iskola folyosóján a szavazás előtt valósággal haditanácsot tartottak és megállapítottak egyes jelöltek mellőzésében. Óbuda munkásnegyedében nagy volt a mozgalom, a proletárszervezettség mindenütt kimutatta kiválóságát.

A Belváros választási képe teljesen átalakult,

valamikor itt volt a legelőkelőbb választás, a Belvárosnak többnyire miniszterelnök képviselőjelöltje volt. A volt szavazók helyett most inasok, háztartási alkalmazottjaik jöttek el, a választási lista azonban hasonlított a régihez, természetesen csak annyiban, hogy Kun Béla külügyi népbiztos neve ékeskedett a listán, a számos név között meg lehetett találni Szamuely Tibor nevét. Voltak magánakciók is, különösen az asszonyok tevékenykedtek egy-egy jelölt érdekében, a katonák pedig Fábik tengerészparancsnokért fáradoztak.

Egészen hasonló volt a helyzet az V. kerület belső részében, a volt pénzarisztokrácia negyedében. Itt a bankárok szolgái vonultak fel és minden különösebb molesztálás nélkül leszavazták. A délelőtti folyamán hírül hozták az egyik liszt-hivatalba, hogy az egyik házból a volt bankárok nem engedik a cselédeket szavazni. Hamarosan autón mentek ki a házból az összes háztartási alkalmazottakat összegyűjtötték, az egész ház egyszerre leszavazott, sőt a bizottság tagjai rögtön azt is megvizsgálták, hogy a bejelentett szobák körül nincsenek-e machinációk? Egy-két felesleges szobát találtak és azonnal bejelentették a Lakáshivatalnak.

A város külső részében,

az V. kerület váci-uti részén, a VI., VII., VIII. és IX. kerület kisebb eső utcáiban volt az igazi ünnep. A Váci-ut valósággal kivirágzott. A proletárok és a gyárak emberei piros zászlókkal mentek a szavazóhelyiségekhez. Itt-ott zene is akadt, összeállottak a zenélni tudók és kisebb zenekarokat tobaroztak össze. A forgalmasabb utcákon szónokok termettek és lelkes szavakban méltatták a nagy eseményeket.

A bandák később összeállottak és a kibővített zenekarok felváltva játszották a Marseillaisét és a kommunista Internacionálét. A műkedvelő zenekarokat imponánsan egészítették ki a gyárak zenekarai. Azt hisszük, hogy csak itt volt rövid időre fennakadás. A proletárok ugyanis olyan tömegben jelentek meg, hogy a nyomdák nem tudtak elegendő mennyiségű szavazólapot előállítani. A kis pauszákat kitöltötték szónoklatokkal és az események megbeszélésével.

A VI. kerület külső részében, az Angyalföldön szintén piros színbe vont mindehét a munkások öröme. Néhol még a gázlámpákat is bevonták piros fényvel, hogy az ünnepelés teljes legyen. A vasasok pompás rendben vonultak fel, gyönyörű látvány volt a vörös katonák imponáló melete az urnák elé. Az ünnepelőbe öltözött proletárok a járda két oldalán állottak fel és lelkes kiáltásokkal buzdították a szavazni indulókat.

A VII. kerület külső részében rengeteg proletár szavazott le, a belterületen azonban, a hől valamikor Ehrlich G. Gusztáv klikkje parancsnokolt, Böhm Vilmost, Vantus Károlyt, Pogány Józsefet és Rabinovics kommunista vezért éltették a proletárok. Jöttek butonos asszonyok, akik szavazni akartak, de a bizottság kérihetetlenül visszautasította őket.

A Józsefváros választási agitációtól volt hangos. Itt két listával szavaztak. A VIII. kerület igazi proletárvidék, a házak lakói proletárfegy-

lemmel együttesen vonultak szavazni.

Mozgalmas volt az élet a Ferencvárosban is. A Hangya és Háztartás löbb mint ezer alkalmazottja együttesen szavazott le, ugyanilyen fegyelemmel indult a választási helyiség elé a veggészeti gyár s a malmok alkalmazottjai. A környék öröme és lelkesedése délben még fokozódott, a mikor a vörös gárda két teljes ezredé testületileg jelent meg szavazni.

Kőbányán minden a legteljesebb rendben folyt le és senki sem csodálkozott azon, hogy ornan, a sörgyártás hazájából száműztek minden szeszítált. Kőbánya talán először szavazott, a nagy tömeg mindenestre először jelent meg az urnák előtt, a politikai jogok gyakorlásából eddig csak a volt urak hangos választási hejhujáját hallotta és az elmaradhatatlan dorbézolást látta.

A választások eredménye

A központi városházán a választást intéző bizottság Büchler József, Farkas István és Hirossik János párttitkár vezetésével tegnap egész nap permanenciában volt és az éjszaka két óráig dolgozott. Egymás után kapta meg a jelentéseket az egyes kerületekből, mindegyik lisztbizottságtól külön-külön. Ma délelőtt már majdnem minden lisztbizottság je-

lentése a bizottságnál volt, kivéve néhány bizottságot, a mely nem tudta még befejezni az összeszámolást.

Az eddigi megállapítás szerint az I. kerületben 40.576, a II. kerületben 20.825, a III. kerületben 29.696, a IV. kerületben 18.790, az V. kerületben 34.423 választó szavazott, a VI. kerületben még pontos számot megállapítani nem lehetett, de az átlagos szám körülbelül 70.000, a VII. kerületben nagyon sokan szavaztak, körülbelül legtöbben, de még innen sincs pontos számadat, a szavazók száma itt átlag 90.000 lehet, a VIII. kerületben 67.796, a IX. kerületben 48.605 volt a szavazók száma, a X. kerületből még nincs pontos jelentés, de hozzávetőlegesen 45.000 szavazott le, úgy hogy az összes szavazók száma hozzávetőlegesen félmillió.

A vidéki szavazások

eredményéről a központi bizottság még nem kapott pontos jelentéseket, de az eddig beérkezettek szerint a választásokat majdnem mindenütt megtartották. Győről értesítés érkezett, hogy ott a választásokat szerdára halasztották el, mert az előkészítő munkálatokat nem tudták befejezni. Kanizsán szintén elhalasztották a választásokat az előkészítő munkálatok miatt. A vidéken egyébként mindenütt a legnagyobb rendben és nyugalomban folyt le a szavazás.